

Prima instanță: Judecătoria Buiucani (jud: A. Niculcea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, Centrul Internațional de Expoziții "Moldexpo" Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de cererea de SRL „Proera Grup” împotriva Ministerului Economiei al RM, Guvernului RM, Centrului Internațional de Expoziții "Moldexpo" Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actului administrativ, recunoașterea refuzului ilegal, recunoașterea dreptului la inițierea reproiectării în vederea reconstrucției bunului imobil,

c o n s t a t ă

La data de 07.07.2015 SRL „Proera Grup” a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Economiei al RM, Guvernului RM, CIE "Moldexpo" Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actului administrativ, recunoașterea refuzului ilegal, recunoașterea dreptului la inițierea reproiectării în vederea reconstrucției bunului imobil.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 11153 din 29.12.2011, supus înregistrării cadastrale cu numărul 0100201.572.20, SRL „Proera Grup” a dobândit dreptul de proprietate asupra construcției nefinalizate cu gradul de finalizare 61%, amplasat în mun. Chișinău, str. Ghiocelor, 1.

Menționează că, în vederea exercitării oportunităților de valorificare a dreptului de proprietate, la 13 ianuarie 2015 s-a adresat către CIE „Moldexpo” SA cu o cerere cu privire la exercitarea permisiunii la reproiectarea și reconstrucția bunului imobil cu devizul „Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală”. Însă, la 26.02.2015 destinatarul a refuzat în admiterea cererii, informând reclamantul că

imobilul ce-i aparține, conform Hotărârii Guvernului nr.755 din 22.07.2005 este preconizat pentru construcția unui „Centru de afaceri”, astfel încât destinația imobilului nu este pasibilă modificării.

Similar prin scrisoarea din 27.04.2015 CIE „Moldexpo” SA a susținut că actul juridic ce determină statutul imobilului rezidă din dispozițiile punctului 19 din Hotărârea de Guvern nr.755 din 22.07.2005, care prevede darea în exploatare a unui centru de business în scopul oferirii unui complex de servicii în domeniul antreprenorial.

Declară reclamantul că, la data de 27.03.2015 a formulat și în adresa Ministerului Economiei o cerere cu privire la acordarea permisiunii la reproiectarea clădirii conform Devizului, iar la data de 25.05.2015 a formulat și o cerere în adresa Guvernului Republicii Moldova revendicând extrajudiciar anularea punctelor 15 și 19 din Hotărârea Guvernului nr.755 din 22.07.2005 invocate drept temei de refuz în vederea valorificării exercitării dreptului de proprietate la inițierea reconstrucției și implicit limitarea acestui drept.

Afirmă reclamantul că, la data de 08.06.2015, Ministerul Economiei al Republicii Moldova, urmare a executării solicitărilor Guvernului din 25.05.2015 și din 26.05.2015, inclusiv cu privire la examinarea revendicărilor adresate Guvernului, a informat destinatarul, privind refuzul în admiterea cererii din 27.03.2015 adresată Ministerului Economiei privind permisiunea reproiectării și cererii din 25.05.2015 adresată Guvernului privind anularea punctelor 15 și 19 din Hotărârea Guvernului nr.755 din 22.07.2005.

Invocă reclamantul că, în fapt, prin Hotărârea Guvernului nr.755 din 22.07.2005 „pentru aprobarea Planului de acțiuni privind dezvoltarea generală a teritoriului din parcul „Valea Morilor”, a fost aprobat Planul de acțiuni privind dezvoltarea generală a teritoriului din parcul „Valea Morilor”. Conform anexei la Hotărâre, capitolul II denumit „Componenta expoziției și business”, în punctul 15 s-a prevăzut „determinarea și elaborarea conceptului Centrului de business, rezultând din funcționalitatea clădirii nefinalizate de pe teritoriul Centrului”, prin ” (a) crearea unei societăți pe acțiuni cu participarea fondatorilor CIE „Moldexpo” SA, Camera de Comerț și Industrie, Asociația Națională a Producătorilor din Moldova; (b) elaborarea studiului de fezabilitate pentru Centrul de business; (c) cumpărarea clădirii de către BCA „Banca de Economii” SA, cu transmiterea ulterioară către CIE „Moldexpo” SA, sub formă de credit, a acestui edificiu, precum și a mijloacelor financiare suplimentare, necesare finisării clădirii, cu o vacanță de rambursare a creditului de cel puțin 5 ani, cu dobândă mică”, cu termen de realizare până în Trimestrul IV al anului 2005. De asemenea, prin punctul 19 al Hotărârii s-a preconizat darea în exploatare a Centrului de business până în anul 2007.

Susține reclamantul că, atât Hotărârea Guvernului în partea contestată, cât și refuzurile pârâților la acceptarea cererii de acord la inițierea reconstrucției contravine și afectează grav dreptul ce proprietate al reclamantului garantat de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, Protocolul adițional nr. 1, art. 1, Constituția Republicii Moldova, prin art. art 46, 127 și art. art. 315, 316 Cod civil. Or, în condițiile în care deși acesta dispune de un drept real asupra bunului imobil, se află în

imposibilitate de a exercita drepturile sale în calitate de proprietar și toate acestea condiționate de o prezumată destinație stabilită la punctele 15 și 19 din Hotărârea Guvernului nr.755 din 22.07.2005, care în fond nu determină bunul imobil al reclamantului, nu invocă nici număr cadastral, nici suprafață, nici proprietar și/sau alte elemente de identificare, iar în consecință generează o privare de proprietate în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Precizează reclamantul că, actele de proprietate ale reclamantului și respectiv datele înscrise în Registrul bunurilor imobile, nu stabilesc nici o limitare, grevare asupra bunului imobil, precum și nu stabilesc vre-o destinație specială stabilită printr-un act legislativ sau normativ, iar în lipsa unor asemenea restricții legal instituite, dreptul de proprietate urmează a fi exercitat perpetuu și absolut.

Accentuează reclamantul că, în condițiile în care nu există act legislativ ce ar institui anumite restrângeri ale dreptului reclamantului și/sau nu există nici un act normativ emis în vederea executării în concret a Legii cu privire la o asemenea restrângere și/sau nu există alte limitări ale circuitului civil înscrise în registrele publice, reclamantul nu poate fi îngădit la exercitarea dreptului său de proprietate, concluzionând încălcarea dispozițiilor art. art. 1, 54 din Constituția Republicii Moldova, cât și principiul securității raporturilor juridice garantat de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Cât privește aplicarea Hotărârii Guvernului nr.755 din 22.07.2005, reiterează reclamantul că, în partea contestată în general nu a fost executată, nici cu privire la crearea unei societăți pe acțiuni de fondatorii indicați, nici cu privire la elaborarea studiului de fezabilitate, nici cu privire la cumpărarea clădirii de către BC "Banca de Economii" SA și nici cu privire la darea în exploatare a bunurilor, în fond fiind expirați mai mult de 10 ani pentru executarea punctului 15 și respectiv, 8 ani pentru executarea punctului 19, aceasta fiind **caducă** prin expirarea termenilor și corespunzător neprelungirea lor.

Solicită reclamantul recunoașterea nulității și anularea punctelor 15 și 19 din Hotărârea Guvernului nr.755 din 22.07.2005 „pentru aprobarea Planului de acțiuni privind dezvoltarea generală a teritoriului din parcul „Valea Morilor””; recunoașterea ilegalității refuzului Ministerului Economiei al Republicii Moldova și CIE „Moldexpo” SA la manifestarea acordului pentru inițierea reproiectării în vederea reconstrucției bunului imobil - construcție nefinalizată, amplasată în mun. Chișinău, str. Ghiocailor, 1, cu nr. cadastral 0100201.572.20, în temeiul devizului „Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală”, conform procedurilor stabilite de legislația în vigoare; recunoașterea dreptului SRL „Proera Grup” la inițierea reproiectării în vederea reconstrucției bunului imobil - construcție nefinalizată, amplasată în mun. Chișinău, str. Ghiocailor, 1, cu nr. cadastral 0100201.572.20, în temeiul devizului „Hotel cu spații locative și obiective de menire social-culturală”, conform procedurilor stabilite de legislația în vigoare.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2015 a judecătoriei Buiucani mun. Chișinău s-a admis acțiunea înaintată de SRL „Proera Grup”.

Prin decizia din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile depuse de CIE „Moldexpo”, Guvernul Republicii Moldova și de Ministerul

Economiei al RM și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 04.05.2016 și la 11.05.2016 Ministrul Economiei al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2016, solicitând casarea hotărârilor și încheierilor instanțelor judecătorești.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de judecată a încălcat normele de drept procedural, prin dispunerea examinării cererii de chemare în judecată care a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție și prin examinarea pricinii cu încălcarea competenței jurisdicționale.

La data de 18 mai 2016 Guvernul RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor instanțelor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Drept temei de declarare a recursului s-a invocat că, instanța de apel, la adoptarea deciziei, a încălcat normele de drept material și de drept procedural.

Susține că de către instanța de apel nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ceea ce a dus la soluționarea greșită a pricinii.

La data de 13 iunie 2016 CIE "Moldasig" SA a declarat recurs împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare cu emiterea unei noi hotărâri de scoatere a cererii de pe rol, din motiv că nu a fost respectată procedura extrajudiciară sau respingerea acțiunii ca fiind depusă peste termen.

În susținerea recursului s-a indicat că, soluțiile instanțelor de judecată sunt emise ca rezultat al interpretării și aplicării eronate a legii materiale.

De asemenea, declară recurentul că, atât instanța de fond, cât și cea de apel la emiterea hotărârilor au încălcat normele de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată în adresa participanților la proces, conform scrisorii de însoțire, la data de 21.04.2016 (f.d. 263, vol. I),

Completul menționează că recurenții Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, CIE "Moldexpo" SA au declarat recurs la data de 04.05.2016, la 18 mai 2016 și respectiv, la data de 13 iunie 2016.

Deci, Completul reține că recursurile declarate de Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, CIE "Moldexpo" SA împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, sînt în termen, deoarece careva probe care ar confirma recepționarea de către recurenți a deciziei contestate la materialele dosarului lipsesc.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, CIE "Moldexpo" SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, CIE "Moldexpo" SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune

motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, CIE "Moldexpo" SA ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunosc inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Economiei al RM, Guvernul RM, Centrul Internațional de Expoziții "Moldexpo" Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 07 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală